

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Sabola a soudců Mgr. Jana Ferneckého a Mgr. Martina Lachmanna ve věci

žalobkyně: **ENVIROPOL s.r.o.**, IČO: 289 61 722
sídlem Československého exilu 2062/8, Praha 4
zastoupená advokátem Mgr. et Mgr. Janem Kořánem
sídlem Opletalova 55, Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**
sídlem Vršovická 1442/65, Praha 10

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 7. 2020, č. j. MŽP/2020/560/774, sp. zn. ZN/MZP/2020/560/171

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 7. 2020, č. j. MZP/2020/560/774, sp. zn. ZN/MZP/2020/560/171, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 35 469 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně, Mgr. et Mgr. Jana Kořána, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „**napadené rozhodnutí**“), kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí České inspekce životního prostředí, oblastního inspektorátu Havlíčkův Brod (dále jen „**ČIŽP**“), ze dne 19. 2. 2020, č. j. ČIŽP/46/2020/1249 (dále též jen „**prvostupňové rozhodnutí**“). Tímto rozhodnutím ČIŽP uznala žalobkyni vinnou ze

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

spáchání přestupků podle § 25 odst. 1 písm. f), odst. 2 písm. a) a d) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v rozhodném znění (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“), za což jí uložila úhrnnou pokutu ve výši 350 000 Kč (výrok I.). Pod výrokem II. byla žalobkyni uložena povinnost zaplatit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

2. ČIŽP provedla dne 6. 11. 2018 v provozovně žalobkyně na adrese Hruškovy Dvory 126, Jihlava, která je vyjmenovaným stacionárním zdrojem znečištění ovzduší dle přílohy č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší, kontrolu, na níž navázala ještě následná šetření dne 20. 11. 2020, 1. 3. 2019 a 4. 4. 2019, o čemž byl sepsán protokol o kontrole ze dne 3. 12. 2018 a dodatek k protokolu o kontrole ze dne 7. 6. 2019.
3. Již během úvodní kontroly bylo zjištěno, že na střeše haly H3 se nachází vyústění protivýbušné (bezpečnostní) klapky, o jejíž existenci není v provozním řádu žádný záznam. Tato klapka funguje na principu magnetu, a to jako řešení přetlaku při explozi drčeného materiálu. Při kontrole však byly segmenty klapky odsunuty a výduch tak byl volně otevřený přímo do vnějšího ovzduší i za běžného provozu drtiče. V době kontroly byly na střeše dva pracovníci, kteří měli umístit segmenty klapky zpět. ČIŽP zjistila, že na těchto segmentech i na celé nadstřešní konstrukci výduchu se nachází značné množství prachu, jenž byl zjištěn také v okapovém svodu. Prach byl dále zjištěn i na spodní části filtru F2, zejména v části napojení vynášecího dopravníku a jeho okolí, a to pod výsypkou vytríděného prachu – na všech místech a pro porovnání i uvnitř haly H1 byly ČIŽP odebrány vzorky. Při dalším šetření dne 20. 11. 2018 byl dle protokolu o kontrole zjištěn stejný skutkový stav a při následujících šetřeních byly především vyžadovány doklady k některým relevantním částím daného zařízení a další údaje.
4. Na základě učiněných zjištění byla žalobkyně uznána vinnou
 - a) za přestupek uvedený v § 25 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně ovzduší, neboť v blíže nezjištěném období od uvedení technologie do provozu do revize zařízení v roce 2016 provedla či nechala provést na primárním drtiči náhradu původních hermeticky protivýbušných membrán za otevíratelné magnetické klapky, jejichž nesprávné používání vedlo k vypouštění znečišťujících látek a znečištění nadstřešního tělesa klapek. Tím měla porušit povinnost stanovenou v § 17 odst. 3 písm. a) zákona o ochraně ovzduší.
 - b) za přestupek uvedený v § 25 odst. 2 písm. d) zákona o ochraně ovzduší, jelikož dopustila únik prachu s vysokým obsahem těžkých kovů z netěsnosti rukávového filtru F2; prach přitom unikl i u výpadu odloučené magnetické frakce do venkovního kontejneru. Tím měla žalobkyně porušit § 17 odst. 3 písm. d) zákona o ochraně ovzduší.
 - c) za přestupek uvedený v § 25 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně ovzduší, neboť výduch vzduchotechniky, který odsával vzdušinu z kobky primárního drtiče do vnějšího ovzduší, nebyl součástí povolení provozu či popsán v provozním řádu. Tím měla žalobkyně porušit § 17 odst. 3 písm. a) zákona o ochraně ovzduší.
 - d) za přestupek uvedený v § 25 odst. 2 písm. a) zákona o ochraně ovzduší, neboť bez změny povolení provozu na podzim roku 2018 nainstalovala a provozovala linku na jemné drcení plastů s výduchy do vnějšího ovzduší, jakožto zdroj emisí neuvedený v provozním řádu. Tím měla porušit § 17 odst. 3 písm. a) zákona o ochraně ovzduší.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

e) za přestupek uvedený v § 25 odst. 1 písm. f) zákona o ochraně ovzduší, neboť v rozporu s podmínkami provozu stanovenými výrobcem zařízení nezajistila v roce 2018 kontrolu provozuschopnosti prvků protiexplozní ochrany na rukávových filtrech (ventily Hoerbirger) a v termínu do 7/2018 kontrolu provozuschopnosti klapek PÚSM. Tím měla porušit povinnost stanovenou v § 17 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně ovzduší.

II. Rozhodnutí žalovaného (napadené rozhodnutí)

5. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zcela ztotožnil se závěry ČIŽP. Prvostupňové rozhodnutí označil za přezkoumatelné a skutkový stav za dostatečně zjištěný a zřejmý z podkladů z kontrolního spisu, a to vč. fotodokumentace. Odvolací námitky posoudil jako nedůvodné.
6. Připomněl, že odběry vzorků byly provedeny akreditovaným pracovištěm – Zdravotním ústavem v Ostravě a ČIŽP vycházela také z podkladů předložených žalobkyní. ČIŽP nepochybila ani v tom, že na základě téhož skutkového děje zahájila samostatná řízení za porušení povinností na úseku ochrany ovzduší i ochrany vod – zjištěné jednání mělo různé následky, vymezené v různých zákonech. Nedošlo zde k porušení zásady *ne bis in idem*. Pro věc není v tomto ohledu relevantní ani rozhodnutí ČIŽP ve věci uložení pokuty společnosti KRONOSPAN OSB, spol. s r.o. (dále jen „Kronospan“), taktéž se sídlem v Jihlavě, neboť tady sice bylo dotčeno více složek životního prostředí, nicméně pokuta byla ukládána podle jediného zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (dále jen „zákon č. 76/2002 Sb.“). Nehledě na to, že technologie žalovaného spočívající ve zpracování elektroodpadu, emitující tuhé znečišťující látky, vč. těžkých kovů, nelze srovnávat s produkcí OSB desek vyráběných společnostmi Kronospan.
7. K námitkám ohledně technologie zpracování elektroodpadu žalovaný odkázal na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí a zdůraznil, že tvrzení, podle něhož je výdech drtiče opatřený magnetickou klapkou za běžného provozu uzavřený a po každém výbuchu dojde k zastavení provozu, se nezakládá na pravdě, neboť při kontrolách dne 6. 11. a 20. 11. 2018 (provedených bez předchozího ohlášení) bylo zjištěno, že klapky jsou odsunuty. Takovou pozici dřívější hermetická membrána neumožňovala. Kamerové sledování pak bylo aktivováno až v průběhu kontroly, když dosavadní umístění kamery zjištění vadné pozice klapky neumožňovalo.
8. K rozšíření technologie o linku na mletí plastů žalovaný uvedl, že stanovisko Magistrátu města Jihlavy nemohlo na oprávněnosti k provozování linky ničeho změnit, neboť se týkalo jen úseku odpadového hospodářství a samo obsahuje poučení, že nenahrazuje povolení či stanoviska podle zvláštních právních předpisů.
9. Pokud jde o tvrzení, že žalobkyně učinila vše, aby porušení právních předpisů zabránila, žalovaný připustil určitou aktivitu směřující k nápravě, nicméně ta nastala až po zahájení kontroly. Byla rovněž naplněna i materiální stránka přestupku – jednání bylo společensky škodlivé, když právě provozování vymezených zdrojů na základě a v souladu s povolením a provozním řádem je jedním z hlavních nástrojů systému veřejnoprávní ochrany ovzduší. ČIŽP podle žalovaného neporušila ani zásadu presumpce nevin, ani zásadu *in dubio pro reo*.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

10. Konečně žalovaný v napadeném rozhodnutí označil za nedůvodnou i námitku žalobkyně spočívající v tom, že uložená pokuta byla nezákonná. Podle žalovaného zde nešlo o nijak bagatelní přestupky, jelikož došlo i k úniku prachu s vysokým obsahem těžkých kovů. ČIŽP se všemi zákonnými hledisky zabývala a pokutu stanovila v přiměřené výši, odpovídající i typové závažnosti skutku, přičemž ta byla uložena jen ve výši 3.5 % horní hranice. Z informací o majetkových poměrech žalobkyně pak nelze dovozovat ani likvidační charakter pokuty.

III. Žaloba

11. V žalobě směřující proti napadenému rozhodnutí žalobkyně v prvé řadě namítla, že žalovaný dle svého tvrzení přezkoumával prvostupňové rozhodnutí jen v mezích odvolacích námitek, a tedy v rozporu se zákonem. Oba správní orgány přitom její případ nesprávně právně posoudily, jelikož žalobkyně se žádného z vytýkaných přestupků nedopustila.
12. Ve vztahu k otázce **výměny hermetické membrány za magnetickou klapku** žalobkyně nerozuměla, co měl žalovaný na mysli tvrzenou „mezipozicí“ magnetických klapky – oba krycí prvky jsou funkčně shodné, přičemž u magnetické klapky dojde po výbuchu opět k navracení do původní krycí pozice. Žalovaný se přitom zejména nevypořádal s otázkou, v čem přesně spočívá rozpor jednání žalobkyně s platným povolením k provozu. Povolení ani provozní řád nikterak nespécifikovaly použitý krycí prvek a jeho změna tak nemohla být předmětem změny povolení k provozu. Žalobkyně dále trvala na tom, že klapky byly otevřené jen po výbuchu a v době zastavení provozu, což podle ní potvrzuje i protokol o kontrole ze dne 3. 12. 2018, v němž se uvádí, že její pracovníci uváděli klapky do původní polohy v době odstavení primárního drtiče. V takovém případě žádné látky z výduchu vycházet nemohou. Žalobkyni nadto není vytýkán únik látek, ale rozpor s povolením k provozu.
13. Žalobkyně k tomu dále namítala, že správní orgány nijak neměřily kvalitu ovzduší, neprokázaly proto znečišťování životního prostředí. Předmětný výduch (označený jako odfuk z drtiče Kubota) byl navíc od počátku zakreslen ve stavebně-technické dokumentaci a od počátku provozován legálně. S touto námitkou se žalovaný výslovně nevypořádal, nehledě na to, že veškerou dokumentaci měly dotčené orgány plně k dispozici. Žalobkyně k tomuto skutku uzavřela, že výměnou membrány nedošlo ke změně okolností a nebyly splněny podmínky pro změnu povolení k provozu dle § 11 odst. 2 písm. d) zákona o ochraně ovzduší.
14. Pokud jde o přestupek spočívající v **úniku prachu**, žalovaný se podle žalobkyně s jejími argumenty nijak nevypořádal a odkázal jen na prvostupňové rozhodnutí. Žalobkyně poukázala zejména na námitku, že předmětný rukávový filtr nelze sám o sobě považovat za vyjmenovaný stacionární zdroj znečišťování ovzduší. Nelze totiž dovozovat, že každá dílčí část zařízení je stacionárním zdrojem dle přílohy č. 2 zákona. Žalovaný v tomto případě postupoval nepřezkoumatelně. V případě vzorků prachu odebraných údajně u rukávového filtru nebylo prokázáno, kde byly odebrány, není jasné, zda se prach na místo dostal z rukávového filtru anebo při následné manipulaci. Skutek je nadto popsán nedostatečně určitě, neboť chybí určení času, kdy k přestupku došlo. Jedinou zdokumentovanou skutečností bylo, že dne 6. 11. 2018 byl sebrán vzorek prachu. Žalobkyně nadto poukázala na významný rozdíl v chemickém složení odebraných vzorků ze střechy a okapu haly (č. 1 a 3) a u rukávového filtru a z podlahy haly (č. 2 a 4). Pouze

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

posledně uvedené vzorky mohly pocházet z jeho zpracovatelského procesu, zatímco na ostatní vzorky měly zásadní vliv i okolní zdroje znečištění v dané lokalitě. Žalobkyně zde odkázala např. na řízení se společností Kronospan, jejíž provoz je vzdálen cca 1 km.

15. Nesprávný a nepodložený je podle žalobkyně i závěr správních orgánů ohledně přestupku spočívajícím v **odsávání vzdušiny z primárního drtiče**. Tento výduch byl od počátku součástí stavebně-technické dokumentace pro vydání povolení k provozu; existenci tohoto vyústění vzduchotechniky proto nelze považovat za rozpornou s právními předpisy ani povolením provozu. ČIŽP nadto nijak neprokázala, jestli a kdy byla vzdušina vypouštěna, ani zda byla vypouštěna vzdušina obsahující prach; žalovaný se s tímto nijak nevypořádal. V době prvních dvou kontrol v listopadu 2018 navíc ČIŽP proti existenci tohoto zařízení ničeho nenamítala a vytkla ji až při šetření dne 1. 3. 2019. Předmětný přestupek byl také nedostatečně vymezen i z hlediska přesného časového určení, neboť z ničeho nevyplývá, že by předmětná vzduchotechnika vypouštěla odsátou vzdušinu od uvedení linky do provozu. Nyní je jisté jen to, že výduch se nepoužívá a byl zaslepen.
16. Pokud jde o **provoz linky na jemné drcení plastů**, ta byla provozována ve zkušebním režimu, přičemž žalobkyně byla v dobré víře, že zkušební provoz může být realizován. Vycházela z toho, že stavební úřad si před vydáním povolení vyžádá všechna stanoviska, proto měla za to, že ze stanoviska Magistrátu města Jihlavy ze dne 15. 8. 2018 vyplývá bezpodmínečný souhlas s umístěním a provozem zařízení. Předmětná linka byla navíc v provozu cca 271 hodin, jakékoliv eventuální dopady na životní prostředí zde proto byly naprosto minimální. Žalovaný nadto zcela ignoroval skutečnost, že na linku byl dne 29. 1. 2020 vydán kolaudační souhlas; poté bude požádáno o změnu povolení provozu. Žalovaný se nadto nevypořádal s tím, že samotná linka nepředstavuje vyjmenovaný stacionární zdroj. Rovněž z tohoto ohledu je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
17. Žalovaný se podle žalobkyně nevypořádal ani s jejím stanoviskem, že jednání spočívající v **neprovedení revize klapky** není protiprávní, jelikož slouží k ochraně jiného chráněného zájmu – neslouží ochraně ovzduší, ale souvisí s bezpečností práce. Kromě toho nemohlo neprovedení revizí naplnit materiální znak přestupku. Žalobkyně ostatně nedodržela i jinou část pokynů výrobce, kterou se správní orgány naopak vůbec nezabývaly. Obdobně ani provedení revize s několika měsíčním zpožděním nemohlo naplnit skutkovou podstatu žádného přestupku, přičemž pozdější revize ani nezjistila žádné vady.
18. Žalobkyně setrvala i na námitkách, jimiž brojila proti **nevedení společného řízení** o přestupcích podle zákona o ochraně ovzduší a vodního zákona v souladu s § 88 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, v rozhodném znění (dále jen „**přestupkový zákon**“). V tomto případě se jednalo o jeden skutek, který má dopad na ovzduší i vody a k projednání je příslušný týž orgán. Podle žalobkyně jde proto o stejnou oblast veřejné správy. Argumentace zásadou *ne bis in idem* byla z tohoto pohledu zcela nepřipadná. Povinnost vedení společného řízení pak podle žalobkyně znamená i uplatnění zásady absorpce, která byla v jejím případě porušena. Za porušení povinností dle vodního zákona přitom dostala pokutu 100 000 Kč.
19. Žalobkyně zpochybnila rovněž **přiměřenost uložené pokuty**, jež nadto nebyla řádně odůvodněna. V rozporu s přestupkovým zákonem se ČIŽP nevypořádala s řadou hledisek pro určení výše sankce, žalovaný pak zcela nedostatečně zkoumal míru závažnosti ohrožení životního prostředí ve vztahu k sankci a své úvahy odůvodnil zcela nedostatečně. ČIŽP přitom nesprávně nepřihlédla k tomu, že žalobkyně dosud nebyla trestána

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

za porušení zákona o ochraně ovzduší a že jejím jednáním nedošlo k poškození životního prostředí. Správní orgány nevzaly v úvahu ani lokalitu, v níž k jednání docházelo, tj. průmyslovou zónu. Žalobkyně poukázala i na to, že v případě rozhodnutí na úseku ochrany vod žalovaný přihlédl k tomu, že její činnost je společensky prospěšná. V nynějším případě k tomu ovšem nepřihlédl. Kromě toho žalovaný nepřihlédl ani k plánovaným investicím v řádu desítek milionů korun. V důsledku probíhající pandemie pak došlo ke zhoršení hospodářských výsledků žalobkyně. Stanovená sankce proto ohrožuje realizaci vybraných investic a má likvidační charakter. Žalobkyně také opakovaně poukázala na rozhodnutí ČIŽP ve věci Kronospan, kde byla za spáchání tří přestupků ve třech různých oblastech životního prostředí uložena pokuta 160 000 Kč. K tíži žalobkyně by přitom nemělo jít to, že na její zařízení nebylo vydáno integrované povolení.

20. Žalobkyně navrhl, aby soud obě správní rozhodnutí zrušil, případně aby využil svého moderačního práva.

IV. Vyjádření žalovaného

21. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že s námitkami žalobkyně nesouhlasí. Především, že povinnost řádného odůvodnění neznámá detailní odpověď na každou dílčí námitku. Většina odvolacích námitek (opakujících se i v žalobě) byla přitom vznesena už v průběhu předchozího správního řízení a byla vypořádána ze strany ČIŽP.
22. Ve vztahu k prvnímu z přestupků žalovaný zdůraznil, že rozpor provozu s povolením spočívá v tom, že původní hermetická membrána neumožňovala vůbec vypouštění znečišťujících látek do vnějšího prostředí – jako místo výstupu jsou v provozním řádu vymezeny pouze látkové filtry. V rozporu s tím však byla nainstalována na předmětný výdech otevíratelná magnetická klapka. Proto mělo v tomto případě dojít k povolení změny technologie. Z dostupné dokumentace navíc nebylo dříve patrné detailní uspořádání tzv. odfuku z drtiče Kubota, jelikož v žádné fázi řízení nebyl tento prvek deklarován jako výdech, jak tomu odpovídalo původní technické řešení. Magnetická klapka by zabráňovala úniku látek jen tehdy, pokud by byla provozována řádně, tedy pokud by její segmenty byly ihned po výbuchu vráceny do původní polohy. V případě žalobkyně ovšem zařízení nebylo ve funkční poloze.
23. K úniku z rukávového filtru žalovaný uvedl, že i tento filtr je nedílnou součástí celé technologie, proto jej nelze vyčleňovat jako samostatný zdroj. Únik prachu pak byl dostatečně zjištěn a zdokumentován; vzorky byly odebrány akreditovanou laboratoří.
24. Ve vztahu k výduchu vzduchotechniky z primárního drtiče pak žalovaný dodal, že ten nebyl předmětem povolení řízení, přestože odsávaná vzdušina může obsahovat tuhé znečišťující látky z drcení elektroodpadu. Způsob provozu tohoto zařízení je pak jasně deklarován v dokumentaci žalobkyně od uvedení linky do provozu do požáru v roce 2018. Jakkoli je nyní výdech zaslepen, dříve k emisím docházelo.
25. Ve vztahu k přestupku spočívajícím ve zřízení linky na jemné drcení plastů žalovaný zopakoval, že zákon o ochraně ovzduší nezná pojem zkušební provoz. Pokud žalobkyně argumentuje hodinami provozu linky, jen potvrzuje, že ta v provozu skutečně byla.
26. V případě pochybení spočívající v neprovedení kontroly ventilů a klapky pak žalovaný zdůraznil, že zde nejde o jiný zájem, nechráněný zákonem o ochraně ovzduší, jelikož náležitá funkce a stav dotčených prvků protiexplozní ochrany přímo ovlivňuje dopady

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

provozu filtrů. K prevenci vzniku poruch slouží pravidelné revize, jejichž zajišťování ve stanovených termínech je předepsáno výrobcem.

27. Podle žalovaného nebylo ve věci nutné vést společné řízení, neboť se jednalo o přestupky podle dvou různých zákonů. K výši pokuty pak žalovaný uvedl, že nepopírá, že ekologické zpracování elektroodpadu je prospěšná činnost, nicméně z hlediska znečišťování ovzduší neshledal důvod pro moderaci sankce. Každou věc je nutné posuzovat individuálně. Ve věci Kronospan pak vedla ČIŽP řízení pouze podle jiného zákona. Vyměřená pokuta není ani likvidační, nijak neohroží podnikání žalobce.

V. Replika žalobkyně

28. V replice na vyjádření žalovaného setrvala žalobkyně na své žalobní argumentaci. Zopakovala, že správní orgány nijak neprokázaly rozpor jejího jednání s povolením k provozu či provozním řádem. Poukázala na to, že pokud je něco označeno jako odfuk, pak je zřejmé, že tento prvek byl deklarován jako něco, co musí umožňovat otevření alespoň v některých případech. Rovněž výduch z primárního drtiče byl od počátku součástí stavebně-technické dokumentace, nehledě na to, že správní orgány neprokázaly, že by vůbec někdy docházelo k vypouštění odsáté vzdušiny do vnějšího prostředí. Žalobkyně trvala i na tom, že každou dílčí část zařízení nelze považovat za vyjmenovaný stacionární zdroj. Žalovaný se podle ní nijak nevypořádal ani s tím, že v případě neprovedení revizí nemohla být naplněna materiální stránka přestupku. Zopakovala i své námitky proti nevedení společného řízení a výši pokuty.

VI. Průběh jednání a další podání ve věci

29. Na jednání, konaném dne 13. 12. 2021 v nepřítomnosti žalovaného, setrvala žalobkyně na své žalobní argumentaci, již dále rozváděla. Zdůraznila rozsáhlou judikaturu k nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí, nedostatečnému vymezení skutků, dále nevhodnost zvolené metody sběru, měření vzorků a jeho protokolace poukázala i na to, že předmětný výduch z drtiče Kubota byl od počátku zakreslen ve stavebně-technické dokumentaci, již měly dotčené orgány plně k dispozici, přičemž žalobkyně vycházela z presumpce správnosti povolení provozu. Žalobkyně též zdůraznila, že správní orgány se vůbec nevěnovaly tomu, jak mohlo dojít provozem výduchu k rozporu s povolením provozu; namítala též, že žalovaným vytýkané části jejího provozu nebyly stacionárním zdrojem znečištění (poukázala na zákonnou výjimku pro zkušební procesy a též judikaturu). K otázce rozboru vzorků a jejich složení konečně předložila podklady k dalším zdrojům znečištění ovzduší v předmětné lokalitě a tvrdila, že i další provozy produkují těžké kovy.
30. Soud při jednání žalobkyni v návaznosti na její argumentaci vyzval, aby předložila podklady k žádosti o povolení provozu stacionárního zdroje (v souvislosti s tvrzenou deklarací výduchu z primárního drtiče, k čemuž měl orgán ochrany ovzduší dle žalobkyně přihlédnout) a jí namítané kontaminaci vzorků z okolních zdrojů.
31. V podání ze dne 14. 2. 2022 žalobkyně jednak předložila podklady a další argumentaci k otázce provozu stacionárního zdroje v rozporu s povolením k provozu. Poukázala na to, že žádost o povolení provozu stacionárního zdroje ze dne 17. 7. 2014 v bodě 1.3 písm. e) uvádí, že vstupy a výstupy ze stacionárního zdroje a způsoby nakládání s nimi jsou popsány v předloženém návrhu provozního řádu. Výduchy jsou zobrazeny v situačním plánu v části 2.3 „Charakteristika zdroje –linky“ provozního řádu. Skutečnost, že

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

bezpečnostní výduch je umístěn v provozovně žalobkyně, pak musela být Krajskému úřadu Kraje Vysočina zřejmá již z jeho úřední činnosti, jelikož jeho odbor životního prostředí byl zejména dotčeným orgánem stavebního řízení, jehož předmětem bylo povolení stavby, kde se bezpečnostní výduch nacházel. Příslušný správní orgán tak musel nutně o bezpečnostním výduchu vědět a při procházení podkladů pro vydání povolení k provozu stacionárního zdroje si navíc mohl vyžádat jejich doplnění. O tom ostatně svědčí i ta skutečnost, že i ČIŽP cíleně požadovala kontrolu právě tohoto výduchu. Žalobkyně dále zdůraznila, že bez ohledu na to ani žádný rozpor s vydaným povolením nenastal, a tedy skutková podstata přestupku nemohla být naplněna. Pokud by zákonodárce zamýšlel zahrnout také situace, kdy jsou neúmyslně poskytnuty neúplné informace v žádosti o vydání povolení, učinil by tak výslovně. K námitce nesprávného posouzení otázky, zda byl výduch provozován v rozporu s povolením provozu, se žalovaný nadto nijak nevyjádřil. Dále žalobkyně brojila proti způsobu odběru a vyhodnocení vzorku prachu. K tomu dle ní došlo nahodile na místech, kde není zaručena nemožnost křížové kontaminace vzorku z jiných zdrojů znečištění. V této souvislosti předložila znalecký posudek Ing. V. Č. Žalobkyně zdůraznila, že z tohoto důvodu závěr o spáchání přestupku spočívajícího v úniku prachu z netěsnosti rukávového filtru F2 neodpovídá možností zjištěným z odebraných vzorků. Opakovaně poukázala i na nedostatečnou dokumentaci odběru vzorků.

32. Žalovaný v reakci na podání žalobkyně uvedl, že mu není zřejmý smysl znaleckého posudku, neboť odběr vzorků prachu neměl sloužit a ani nesloužil ke zjištění množství emisí z provozovny, imisí v dané lokalitě ani množství spadu prachových částic. Výsledky rozborů mají zřejmou vypovídající hodnotu o chemickém složení prašných částic, které jsou či mohou být žalobcem emitovány do ovzduší při úniku z nezabezpečených výduchů technologie. ČIŽP nenechala odebírat vzorky v areálu náhodně, ale v místech, kde tento prach zjevně uniká ze zdroje do vnějšího prostředí (vzorek č. 1 a 2) a v místě, kde se mísil se srážkovou vodou (vzorek č. 3 pro účely oddělení ochrany vod). Vzorek č. 4 byl odebrán uvnitř zpracovatelské haly pro porovnání složení prachu uvnitř haly a ve venkovních lokalitách provozovny, kdy srovnatelné složení potvrdilo původce prachových částic zjištěných ve venkovním prostředí. Skutečnost, že vzorky byly odebrány na konkrétních místech, dává záruku, že se jednalo o prach původem právě z kontrolované technologie, jehož případné ovlivnění prašným spadem z okolí je zcela marginální. Připomínka možností kontaminace vzorků by byla relevantní v případě posuzování znečištění ovzduší na základě koncentrací jednotlivých znečišťujících látek, o což ve věci nejde. I pokud by nebyla prokázána přítomnost těžkých kovů v odebraných vzorcích prachu, uložila by ČIŽP žalobci pokutu stejným způsobem, protože předmětem řízení o přestupku bylo zejména to, že žalobce umožnil únik prachu z provozované technologie nepovoleným způsobem, bez ohledu na jeho složení. Zjištěnými místy by znečišťující látky do okolí neměly unikat vůbec. Žalovaný se zároveň omluvil z dalšího ústního jednání.
33. Na dalším jednání, konaném dne 22. 4. 2022 opět v nepřítomnosti žalovaného, žalobkyně zopakovala svou argumentaci předestřenou výše, akcentovala zvláště závěry znaleckého posudku a vady odběru a dokumentace vzorků s tím, že naměřené výsledky jsou neprůkazné. Upozornila též na rozpor v postupu správních orgánů, jelikož podle kontrolního protokolu byla kontrola zaměřena na úniky znečišťujících látek, zatímco později žalovaný tvrdil, že množství znečišťujících látek není rozhodné – žalobkyně zdůraznila, že právě vypouštění množství znečišťujících látek (těžkých kovů) správní orgány připomínaly při odůvodnění společenské škodlivosti a závažnosti jednání Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

žalobkyně zejména u výše sankce, o vypouštění znečišťujících látek se hovoří i ve výroku prvostupňového rozhodnutí (otázka úniku prachu z filtru F2). Tvrzení správních orgánů ohledně údajů měřicí stanice v Jihlavě pak nemá žádnou oporu ve spise. Žalobkyně též zdůraznila skutečnost, že v povolení provozu, resp. provozním řádu byly výduchy uvedeny.

34. Soud k důkazu provedl:

- Dříve soudem vyžádané rozhodnutí o povolení provozu ze dne 15. 1. 2015, č. j. KUJI 49805/2014, jež nebylo založeno do správního spisu a jeho „aktualizace“ (rozhodnutí o povolení změny č. 1 ze dne 24. 11. 2015 a o povolení změny č. 2 ze dne 29. 11. 2017). Přílohu původního rozhodnutí tvořil Provozní řád ze dne 30. 5. 2014; změny pak spočívaly v aktualizaci podmínky č. 1 rozhodnutí, dle níž musí být stacionární zdroj provozován v souladu s provozním řádem, konkrétně v aktualizaci rozhodného provozního řádu – později byl vyhotoven Provozní řád ze dne 16. 9. 2015, resp. ze dne 30. 10. 2017;

- Žádost o povolení zdroje znečištění ovzduší ze dne 17. 7. 2014, vč. příloh, zvláště Provozního řádu 2014 (k podstatnému obsahu a hodnocení soudu viz níže). Dále se jednalo o zprávu stavebního úřadu Magistrátu města Jihlavy z kontrolní prohlídky stavby ze dne 18. 12. 2013, u něhož žalobkyně poukázala na skutečnost, že Krajský úřad Kraje Vysočina musel mít při vydání povolení k uvedení zdroje do provozu z 27. 11. 2013 k dispozici projektovou dokumentaci;

- Rozhodnutí žalovaného i ČIŽP na úseku ochrany vod. Žalovaný v rozhodnutí ze dne 30. 6. 2020, č. j. MZP/2019/560/1302, snížil pokutu za přestupek žalobkyně dle § 125g odst. 7 písm. e) vodního zákona rozhodnutím ČIŽP ze dne 10. 6. 2019, č. j. ČIŽP/46/2019/5194 z 250 000 Kč na 100 000 Kč, když nezabránil smísení nebezpečných látek s odpadními vodami (závěry měly společný základ v týchž zjištěních kontroly ze dne 6. 11. 2018);

- Rozvahy a výkazy zisku a ztrát za I. pololetí roku 2019 a 2020 (k obsahu viz níže);

- Znalecký posudek Ing. Č. č. 83/2022, v němž znalec odpovídal na tři otázky: jestli byla zvolená metoda ČIŽP k odběru vzorků vhodná, jaká existuje vhodnější metoda a jestli mohly být při použití aplikované metody vzorky kontaminovány vnějšími vlivy. Dle znalce ČIŽP nepoužila vhodnou metodu a nezajistila tak dostatek podkladů pro své závěry o úniku prachu s vysokým obsahem těžkých kovů. Především ze zjištění vyplývá pouze skutečnost, že těžké kovy byly obsaženy v sesbíraném prachu a ve vazbě na stacionární zdroj nemají vypovídající hodnotu. Ke zjištění, jaké látky ze stacionárního zdroje unikají, je nutné realizovat jednorázové autorizované měření emisí, přičemž je nutné provést gravimetrické měření obsahu těžkých kovů. Určení původce je pak jen nepodloženou spekulací, přičemž vůbec nebyly zohledněny vlivy jiných emitentů v průmyslové zóně (ČIŽP pak ani orientačně nezohlednila stanici automatického imisního monitoringu v Jihlavě); znalecký posudek obsahuje všechny nezbytné náležitosti, vč. znalecké doložky ve smyslu § 127a o. s. ř. Vzhledem k tomu, že závěry znalce byly srozumitelné a jednoznačné a strany na výslechu znalce netrvaly, soud nepovažoval za nutné provést jeho výslech;

- V návaznosti na závěry znalce žalobkyně poukázala na to, že jím uváděnou metodu pro měření koncentrace znečišťujících látek předpokládá vyhláška č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

ochraně ovzduší (příloha č. 1 bod 7.). Upozornila přitom, že z protokolů o odběru vzorků vyplývá, že zkoušky odpovídaly zkoumání znečištění vod, když i odkazované technické normy se týkají buď měření znečištění vod či odpadů, přičemž jedna z nich již neplatí. Soud k návrhu žalobkyně provedl důkaz webovými stránkami s náhledy technických norem ČSN EN ISO 11885 (jakost vod – stanovení vybraných prvků optickou emisní spektrometrií s indukčně vázaným plazmatem, jež určuje metodu pro stanovení výskytu prvků a jejich koncentrací v různých druzích vod), ČSN 75 7440 (jakost vod – stanovení rtuti termickým rozkladem, amalgamací a atomovou absorpční spektrometrií), ČSN EN 15934 (kaly, upravený bioodpad, půdy a odpady – výpočet podílu sušiny po stanovení zbytku po sušení nebo obsahu vody) a ČSN EN 14346 (charakterizace odpadů – výpočet sušiny stanovením podílu sušiny nebo obsahu vody, jež byla účinná do srpna 2018);

- V souvislosti s uvedeným soud dále k důkazu provedl mapové podklady zachycující průmyslovou zónu s vyznačením jednotlivých provozů, fotografie areálu žalobkyně s kouřícími komíny provozu Kronospan v pozadí, a dále výpisy z obchodního rejstříku (vymezení předmětu podnikání) a webové stránky vybraných společností z okolí provozu žalobkyně (SWOBODA CZ, s.r.o., DOORNITE s.r.o., KOSYKA, s.r.o. a KRONOSPAN CR, spol. s r.o.), z nichž vyplývá, že provoz v okolí se zabývá mj. výrobou či zpracováním elektrických či elektronických strojů, zařízení apod.;

- Záznam z kontroly z 6. 11. 2018, uvádějící, že kontrola je prováděna dle zákona o odpadech, u něhož žalobkyně zdůrazňovala, že v závěru protokolu je uvedeno, že vzorky nebyly odebrány.

VII. Posouzení věci Městským soudem v Praze

35. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal na základě skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí a v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba je **důvodná**.

VII.A Obecně k přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí

36. K opakovaně vznášeným námitkám nepřezkoumatelnosti soud nejprve předesílá, není povinností orgánů veřejné moci detailně reagovat na každý dílčí argument, klíčové je, aby se tyto orgány vypořádaly s podstatou argumentace účastníka řízení (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 13, ze dne 28. 5. 2009, č. j. 9 Afs 70/2008 - 13, a ze dne 21. 12. 2011, č. j. 4 Ads 58/2011 - 72). Obecně proto nelze označit za pochybení, pokud žalovaný nereagoval detailně na všechny odvolací námitky žalobkyně, blíže se zabýval jen některými otázkami a odkázal na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí.
37. Není ostatně pochybením, pokud odvolací orgán odkáže na vypořádání souvisejících námitek ze strany správního orgánu prvního stupně. Na obě správní rozhodnutí je totiž nutné nahlížet jako na jeden celek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2010, č. j. 4 Ads 123/2009 - 99). Zpravidla tento argument slouží k vysvětlení toho, proč může odvolací orgán nahradit část odůvodnění orgánu prvního stupně vlastní úvahou, nelze však vyloučit ani opačný postup, kdy eventuální mezery v odůvodnění odvolacího orgánu, zaplní argumenty obsažené již v prvostupňovém rozhodnutí (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2014, č. j. 6 As 161/2013 - 25, či

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

zdejšího soudu ze dne 13. 12. 2021, č. j. 18 A 73/2021 - 82). Tento racionální přístup správních soudů má své limity – závěry prvostupňového orgánu není možné přejímat nekriticky a není rovněž možné nereagovat na otázky, jimiž se správní orgán prvního stupně výslovně nezabýval.

38. V této věci se ČIŽP drtivou většinou odvolacích, potažmo i žalobních námitek zabývala již v odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, pročez by napadené rozhodnutí z hlediska přezkoumatelnosti převážně obstálo (v podrobnostech též viz níže).

VII.B K odůvodnění výše pokuty

39. Zvláštní pozornost soud ovšem v daném ohledu věnoval úvahám obou správních orgánů ohledně výše pokuty, neboť žalobkyně namítala, že se správní orgány nezabývaly všemi kritérii rozhodnými pro určení druhu a výše sankce a že žalovaný vůbec nereagoval na některé její odvolací námitky. K tomu pak přistoupily námitky, kterými žalobkyně ve své žalobě na několika místech namítala, že správní orgány nijak neměřily kvalitu ovzduší, a poukazovala též na významný rozdíl v chemickém složení odebraných vzorků ze střechy a okapu haly (č. 1 a 3) a u rukávového filtru a z podlahy haly H1 (č. 2 a 4). Zejména vzorky č. 1 a 3 mohly být dle ní kontaminovány okolními zdroji znečištění v dané lokalitě. V dalších podáních a při ústním jednání před soudem tyto námitky žalobkyně dále rozváděla a předkládala důkazy zpochybňující průkaznost odběru vzorků – nesprávnou metodu, dokumentaci a možnost kontaminace. Výslovně přitom upozorňovala, že v rámci zdůvodnění výše pokuty správní orgány argumentovaly i tím, že dovolila únik znečišťujících látek obsahujících těžké kovy do ovzduší.
40. Jak bude rozvedeno níže, soud musel těmito žalobními námitkám, pokud jde o odůvodnění výše pokuty, přisvědčit. Žalobkyni se totiž v řízení před soudem podařilo zpochybnit závěry správních orgánů, že žalobkyně vypouštěla do ovzduší znečišťující látky, obsahující velké množství těžkých kovů. Jakkoli žalobkyně nebyla trestána za překročení emisních limitů, resp. za vypouštění konkrétního množství znečišťujících látek (výtky správních orgánů se týkaly především rozporu s povolením provozu), i z výše předestřené rekapitulace je zřejmé, že žalobkyni byly závěry o vypouštění znečišťujících látek (těžkých kovů) kladeny k tíži při úvahách o závažnosti jejího jednání v rámci odůvodnění výše sankce. Takové odůvodnění soud proto shledal nedostatečným (nepodloženým), jelikož ve světle soudem doplněného dokazování prozatím nemohlo obstát. Odůvodnění výše sankce pak trpí i dílčí nepřezkoumatelností v důsledku absence reakce na některé odvolací námitky žalobkyně.
41. Soud nepřehlédl, že ukládání sankcí za správní delikty je projevem volného uvážení správních orgánů a jeho soudní přezkum je proto již z podstaty věci zásadně omezen (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 1 Afs 1/2012 - 36, č. 2671/2012 Sb. NSS). Správní orgány ovšem musí postupovat přezkoumatelně a vycházet jen z podložených skutečností. Poukázat lze též na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2008, č. j. 4 Ads 113/2007 - 87, podle kterého je správní orgán „*povinen při ukládání sankce podrobně a přesvědčivě odůvodnit, k jakým skutečnostem přihlédl, a navíc podrobně odůvodnit, jaký vliv měly tyto skutečnosti na konečnou výši pokuty. Výše uložené pokuty musí být v každém rozhodnutí zdůvodněna způsobem, nepřipouštějícím rozumné pochyby o tom, že právě taková výše pokuty odpovídá konkrétním okolnostem individuálního případu.*“ (obdobně též rozsudek téhož soudu ze dne 12. 2. 2015, č. j. 7 As 149/2014 - 36). Jejich úvahy o výši pokuty musí být racionální, koherentní a v souladu se zásadami logiky,

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

musí z nich být zřejmé, zda správní orgán nevybočil z mezí správního uvážení nebo jej nezneužil a rovněž, zda uložená pokuta není likvidační.

42. Pokud jde o úvahy ČIŽP, ta se vyjádřila k závažnosti jednotlivých přestupků a jejich následkům a zabývala se i polehčujícími a přitěžujícími okolnostmi. Konkrétně zohlednila, že žalobkyně již učinila opatření k zabránění úniku škodlivých látek nebo se k tomu chystá. Jako přitěžující okolnost byl zohledněn fakt, že ČIŽP zaznamenala podněty k prošetření možného protiprávního jednání a dále též spáchání několika přestupků v souběhu. Soud k tomu dodává, že od správních orgánů nelze běžně očekávat přesný (matematický) popis postupu určení výše pokuty.
43. Žalovaný se pak výši pokuty a námitkám žalobkyně věnoval již jen stručně, pokutu označil za přiměřenou, odpovídající závažnosti jednání žalobkyně. Stejně jako ČIŽP přitom v rámci svých úvah akcentoval význam povolení provozu a provozního řádu a dále se zabýval i závažností přestupků z pohledu možného ohrožení čistoty ovzduší.
44. V této souvislosti oba správní orgány vycházely z toho, že v důsledku jednání žalobkyně (u skutků, při nichž docházelo k úniku prachu do vnějšího prostředí) došlo k úniku *znečišťujících látek obsahujících množství těžkých kovů*, a hovořily o znečištění okolního ovzduší (srov. zejména str. 28 prvostupňového rozhodnutí). ČIŽP též zdůraznila, že těžké kovy mají schopnost putovat atmosférou na velké vzdálenosti. Správní orgány obou stupňů tedy ve svých rozhodnutích explicitně zohlednily skutečnost, že ve věci docházelo k úniku velkého množství škodlivých látek v podobě prachových částic těžkých kovů (což bylo dle jejich závěrů doloženo laboratorními rozbory provedenými v návaznosti na odběry vzorků z míst výduchů provozu žalobkyně).
45. Žalobkyně ovšem v průběhu řízení předložila podklady, jež závěry laboratorních rozborů zpochybňují. Ze znaleckého posudku Ing. Č. vyplývá, že nebyla zvolena vhodná (průkazná) metoda odběru vzorků pro účely měření vypouštění znečišťujících látek obsahujících těžké kovy do ovzduší. Znalec zdůraznil, že odběr bodových vzorků vypovídá pouze o obsahu těžkých kovů v posbíraném prachu, určení původce je jen nepodloženou spekulací. Z posudku je tedy jinými slovy zřejmé, že zvolená metoda není spolehlivou metodou pro určení množství vypouštěných znečišťujících látek do ovzduší z určitého stacionárního zdroje. Tyto pochybnosti o zvolené metodě měření dle soudu souvisí i s celkovým zaměřením kontroly v provozovně žalobkyně, jež byla zaměřena na vypouštění znečišťujících látek a probíhala zároveň na úseku ochrany vod a odpadů. Právě těmto složkám životního prostředí totiž odpovídají i další provedené důkazy (české technické normy), na něž odkazují protokoly o odběru vzorků (v kolonce použitá metoda). Tyto technické normy stanovují postup odběru vzorků vod, resp. sběru odpadů, nikoli znečišťujících látek v ovzduší. Kontrola tedy byla primárně zaměřena na odběr usazených vzorků, nikoli na vzorky, jež byly z provozu žalobkyně vypuštěny do ovzduší.
46. To samozřejmě neznamená, že by byly takové laboratorní rozbory pro nynější věc zcela nepoužitelné. Samotné provedení rozborů (určení přesné koncentrace těžkých kovů ve vzorcích) žalobkyně ani znalec ostatně nepochybovali. Pokud by tedy bylo zcela zřejmé, že celý obsah vzorků skutečně pochází z provozu žalobkyně a že vzorky nemohly být nijak kontaminovány (ovlivněny jinými emitenty), bylo by možné takové vzorky považovat za průkazné pro závěr, že žalobkyně vypouští látky obsahující velké množství těžkých kovů. Takový závěr ovšem podle znalce učinit nelze, k čemuž znalec dále zdůraznil, že vůbec nebyly zohledněny vlivy jiných emitentů znečišťujících látek

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

v průmyslové zóně, a ani orientačně nebyla zohledněna stanice automatického imisního monitoringu, která se nachází v Jihlavě. Správní orgány by si měly jinými slovy ujasnit, jestli prováděly měření obsahu vypouštěných látek do ovzduší (pak by ovšem měly postupovat v souladu s pravidly pro měření emisí znečišťujících látek do ovzduší, např. v podobě vyhlášky č. 415/2012 Sb.), nebo kontrolovaly jen dodržování podmínek povolení provozu či prosté úniky znečišťujících látek (potom ovšem nemohly klást žalobkyni k tíži konkrétní složení odebraných vzorků).

47. K tomu pak přistupuje skutečnost, že provozovna žalobkyně se nachází v průmyslové zóně, v níž funguje řada průmyslových závodů. Nejde přitom jen o žalobkyni opakovaně připomínanou společnost Kronospan, v jejímž případě soud ve shodě se správními orgány uvádí, že ta byla potrestána za nedodržení podmínek integrovaného povolení spočívající ve vypouštění znečišťujících látek pocházejících z výroby OSB desek. Jedná se tedy o zcela jinou produkci, spočívající v lisování velkých dřevních štěpků, nikoli o provoz obdobný provozu žalobkyně. Některé další společnosti, jako KOSYKA, s.r.o., SWOBODA CZ s.r.o., se ovšem, jak vyplynulo z provedeného dokazování, věnují výrobě či zpracování elektrických nebo elektronických zařízení a součástek, vč. např. kabelů. Vzhledem k povaze jejich výroby nelze bez dalšího vyloučit, že v rámci jejich výroby mohou vznikat obdobné znečišťující látky, jako v případě provozu žalobkyně.
48. Potom nemusí být bez významu ani odkaz žalobkyně na významné rozdíly v chemickém složení vzorků ze střechy a okapu haly (č. 1 a 3) a u rukávového filtru a z podlahy haly (č. 2 a 4), u nichž žalobkyně připustila, že mohou pocházet z její výroby. K tomu soud dodává, že množství těžkých kovů se v jednotlivých vzorcích i poměrně výrazně liší, např. jen u vzorků ze střechy a okapu množství olova dosahuje jednou 133 000 mg/kg a podruhé 24 000 mg/kg, u vzorku z haly pak dokonce jen 9860 mg/kg; v případě vzorku ze střechy a ze smetku pod rukávovým filtrem, resp. prostoru haly v případě množství rtuti jde jednou o 78,8 mg/kg, podruhé jen o 7,18 mg/kg, resp. 15,8 mg/kg. To ještě samozřejmě nespochybňuje, že všechny vzorky mohou bez rozdílu pocházet z provozu žalobce, nebo že všechny vzorky obsahují nemalé hodnoty těžkých kovů, nicméně popsané rozdíly naznačují, že ke kontaminaci vzorků ve vnějším prostředí klidně docházet mohlo – zvláště u vzorků ze střechy haly či okapu možnou kontaminaci vlivem přenosu v ovzduší vyloučit nelze (zvláště pak tehdy, pokud správní orgány samy připouští možnost přenosu na velkou vzdálenost). Pokud ČIŽP v prvostupňovém rozhodnutí uváděla, že dle jí dostupných údajů se v blízkosti areálu žalobkyně nenachází jiný zdroj znečištění emitující taktéž částice obsahující kovy, žádné takové údaje nespecifikovala ani nezaložila do správního spisu.
49. Soud nespochybňuje, že usazení určitých látek bylo zřejmé samotným pohledem, přičemž vzorky prachu byly odebrány z nánosů v blízkosti výduchů z provozu žalobkyně (viz fotodokumentace). Stejně tak netvrdí, že v rámci provozu spočívajícího ve zpracování elektroodpadu vůbec nedochází k produkci prachu obsahujícího i těžké kovy. Jakkoli ovšem soud nespochybňuje, že prach nejspíše převážně pocházel z provozu žalobkyně, to ještě nutně neznamená, že je prokázáno, že žalobkyně vypouštěla tuhé znečišťující látky *s vysokým obsahem těžkých kovů*, jak správní orgány tvrdily v rámci odůvodnění výše pokuty (nehovořily jen o *možnosti* úniku těchto látek). Zejména to neznamená, že vzorky nemohly být kontaminovány z jiných zdrojů v průmyslové zóně. Soud musí připomenout, že v oblasti správního trestání lze vycházet jen ze skutečností, jež byly prokázány nade vši rozumnou pochybnost, což se ovšem v tomto případě nestalo. O uvedených závěrech správních orgánů totiž během řízení před soudem vyvstala řada dílčích pochybností,

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

spojených právě s prokazováním vypouštění znečišťujících látek do ovzduší. Ty pak soudu neumožňovaly zvolený způsob odůvodnění výše pokuty akceptovat.

50. Dále soud poukazuje i na další dílčí vady odůvodnění výše sankce, které činí napadené rozhodnutí nepřezkoumatelným. Připomíná, že žalobkyně ve svém odvolání zpochybňovala jednak otázku zohlednění podnětů (obdržených ČIŽP k provozu žalobkyně) jako přítěžující okolnosti a dále namítala, že měla být zohledněna společenská prospěšnost jejího provozu. Jakkoli se jednalo o dílčí námitky, i zde žalovaný pochybil, pokud na ně nereagoval, resp. pokud nebyla jeho reakce alespoň implicitně z odůvodnění výše pokuty zřejmá. Soud k tomu dodává, že společenská prospěšnost souvisí s kritériem, jež zákonem při určení výše pokuty výslovně předpokládá, a to povahou činnosti právnické osoby [§ 37 písm. g) přestupkového zákona]. Absence reakce na tuto námitku je tím spíše zarážející za situace, kdy v případě rozhodnutí žalovaného na úseku ochrany vod (č. j. MZP/2019/560/1302) byla právě i tato otázka zohledněna jako jeden z důvodů pro snížení pokuty. Soud tímto samozřejmě netvrdí, že závěry správních orgánů na úseku ochrany vod lze automaticky přenášet i na nyní projednávanou věc (i s ohledem na rozdílné hranice zákonných sazeb), nicméně i tato námitka si zasloužila reakci. Tak tomu je právě i vzhledem k tomu, že v návaznosti na výše předestřené úvahy vyvstaly zřejmé pochybnosti o míře společenské škodlivosti jednání žalobkyně.
51. Ze všech těchto důvodů, zvláště pokud soud jednotlivé vady posuzoval i v jejich souhrnu, proto napadené rozhodnutí nemůže v části týkající se výše uložené sankce prozatím obstát. Bude na žalovaném, aby se v dalším řízení v souladu s § 78 odst. 6 s. ř. s. vypořádal s podklady, které byly doplněny v řízení před soudem, a případně korigoval své závěry o tom, že jednání žalobkyně je nutně závažné i proto, že došlo k úniku znečišťujících látek s vysokým obsahem těžkých kovů.
52. Jakkoli je to vzhledem k uvedenému v zásadě již nadbytečné, k namítanému likvidačnímu charakteru uložené sankce soud pro pořádek zdůrazňuje, že oba správní orgány se možným dopadem pokuty na hospodaření žalobkyně v nezbytné míře zabývaly, vycházely zde z údajů známých jim z úřední činnosti (správního řízení na úseku ochrany vod, jak se podává i ze žaloby), resp. ze Sbírky listin obchodního rejstříku za roku 2016 a 2017. V tomto směru jim nelze ničeho vytýkat. Žalobkyně pak rovněž soudu předložila v souvislosti s návrhem na přiznání odkladného účinku žaloby konkrétní účetní podklady o stavu a vývoji svého hospodaření. Jak již přitom zdejší soud uvedl již v usnesení o nepřiznání odkladného účinku ze dne 9. 9. 2020, č. j. 18 A 45/2020 - 76, z těchto podkladů nevyplývá, že by úhrada pokuty ve výši 350 000 Kč pro žalobkyni mohla reálně znamenat skutečně významnou újmu a ohrožení jejího hospodaření. Tržby žalobkyně právě za I. pololetí 2020 dosáhly 147 milionů korun a provozní zisk stále více než 10 milionů korun (čistý zisk pak dosahoval 79,1 miliónu korun). Za I. pololetí roku 2019 se jednalo o tržby ve výši 160 milionů korun a provozní zisk 14 milionů (čistý zisk pak dosahoval 7,3 milionů korun). Kromě toho lze poukázat i na nerozdělený zisk (řádek A.IV.1) ve výši 7, resp. 17 mil. Kč.

VII.C K úniku prachu z rukávového filtru F2

53. Dále se soud zaměřil na problematiku druhého z vytýkaných skutků – úniku prachu z rukávového filtru. Shora uvedené závěry totiž do určité míry dopadají i na zákonnost závěrů správních orgánů ohledně tohoto přestupku.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

54. Soud ovšem nejprve předesílá, že ČIŽP dokumentovala odběr vzorků zcela dostatečným způsobem a o samotném provedení odběru vzorku nelze mít ve věci žádné pochybnosti. Z protokolu o kontrole ze dne 3. 12. 2018 je zřejmé, že při šetření dne 6. 11. 2018 bylo zjištěno, že na spodní části venkovního filtru v místě napojení vynášecího dopravníku se vyskytoval prach. Tento prach byl zachycen na fotografiích č. 7 a 8, jež jsou přiloženy k předmětnému protokolu a na kterých je zobrazen jak prostor pod rukávovým filtrem (zařízení dopravníku), tak detail smetku nalezeného prachu. Tento prach měl být odebrán pracovníkem odborné laboratoře jako vzorek č. 2 a měl být zachycen v protokolu č. 63629/2018. Tomu odpovídá i obsah posledně uvedeného protokolu, který je přílohou protokolu o kontrole a který uvádí, že k odběru vzorku došlo dne 6. 11. 2018 a že se jednalo o smetek pod venkovním filtrem na dvoře. Protokol rovněž vymezuje zvolenou metodu analýzy a vlastní výsledky analýzy vzorku. Jakkoli přitom protokol o kontrole uvádí, že zvýšená prašnost byla zjištěna i na venkovním dvoře pod výsypkou vytříděných plastů a při manipulaci s uskladněným materiálem, je zřejmé, že vzorek byl odebrán z prostoru přímo pod venkovním filtrem, kde se nacházelo značné množství prachu (to se ostatně nacházelo i na samotném zařízení dopravníku pod filtrem).
55. Lze proto bez rozumných pochybností předpokládat, že se jedná převážně o prach z rukávového filtru. Soud zde poukazuje i na fotografie č. 13 a 14 ze šetření uskutečněného dne 20. 11. 2018, na nichž je opět zachycena zvýšená prašnost právě v okolí předmětného filtru, přičemž nelze říci, že by tato prašnost byla v obdobné míře přítomna i v širším okolí. Předmětný prach tak zjevně v podstatné míře souvisí s provozem daného filtru, resp. s provozem žalobkyně, jak sama připouští tvrzením, že pouze vzorky u rukávového filtru a z podlahy haly mohou pocházet z její činnosti (viz též dále). Nelze přitom nepoukázat ani na argument ČIŽP na str. 19 prvostupňového rozhodnutí, podle něhož by bylo nepochopitelné, aby žalobkyně později zakryla filtrační zařízení za účelem vyloučení úniku prachu, pokud by byla přesvědčena, že k žádnému úniku prachu v tomto místě nemůže docházet.
56. Skutečnost, že prach, z něhož byl odebrán vzorek č. 2, podle všeho musel převážně unikat z rukávového filtru, ovšem ještě neznamená, že vzorek prachu (odebraný ve vnějším prostředí) svým složením (zejména tedy co do obsahu těžkých kovů) také přesně odpovídal prachu unikajícímu z rukávového filtru. Jinak řečeno, skutečnost, že nějaký prach z rukávového filtru unikál, ještě nevypovídá nic o přesném složení odebraných vzorků, tedy že obsahoval vysoké množství těžkých kovů zjištěných laboratorními rozborů. ČIŽP přitom žalobkyni v prvostupňovém rozhodnutí nevytýkala jen únik prachu jako takový, ale též únik prachu s obsahem těžkých kovů. To našlo svůj odraz přímo i v popisu skutku ve výroku I. písm. b) prvostupňového rozhodnutí. Tento závěr tak ČIŽP učinila součástí výroku o vině, jenž ovšem nemůže s ohledem na výše uvedené obstát. Žalobkyni je totiž kladeno za vinu něco, co nebylo v řízení dostatečně podloženo, resp. o čem vyvstaly relevantní pochybnosti. Vzhledem k tomu, že k závěru o vině nepostačuje jen vysoká pravděpodobnost, ale je vyžadována praktická jistota, muselo být napadené rozhodnutí zrušeno i z tohoto důvodu.
57. Pokud jde o ostatní námitky k tomuto žalobnímu bodu, ty soud posoudil jako nedůvodné.
58. K námitce, že skutek byl popsán nedostatečně, neboť nebyl určen přesný čas, kdy k přestupku došlo (docházelo), soud přes právě popsané vady pro úplnost uvádí, že v některých obdobných případech (stejně jako u řady dalších přestupků či trestných činů) není vždy možné přesné časové určení doby jednání, tj. spáchání přestupku (zde tedy Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

úniku prachu netěsností rukávového filtru). Zcela proto postačí, pokud je skutek vymezen okamžikem, ke kterému byl zjištěn projev vytykaného jednání, jenž v tomto případě spočívá v přítomnosti množství prachu v blízkosti filtračního zařízení. Jinak řečeno, z hlediska časového vymezení skutku je zcela dostatečná identifikace okamžiku, kdy byla přítomnost prachu zjištěna šetřením na místě, tj. dne 6. 11. 2018. Lze ostatně očekávat, že k úniku prachu docházelo až do tohoto okamžiku, resp. i později, jak vyplývá z kontroly dne 20. 11. 2018. Nelze také ztrácet ze zřetele smysl nároků, jež judikatura klade na výrok rozhodnutí o správním deliktu. Tím je především požadavek nezaměnitelnosti popisu skutku se skutkem jiným. Otázku řádného popisu skutku tak nelze posuzovat jako hodnotu samu o sobě, ale především v návaznosti na jeho praktickou relevanci, tj. zejména relevanci pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek (zásada *ne bis in idem*), pro vyloučení překážky věci rozhodnuté z pohledu práva na obhajobu. Současně nelze jednotlivé části vymezení skutku (místo, čas a způsob) hodnotit nezávisle na sobě. Popis skutku je totiž vymezen místem, časem a způsobem jeho spáchání současně. Z tohoto pohledu přitom popis skutku nepochybně ob stojí. Takový skutek, vymezený místem, způsobem i datem kontroly nemůže být zaměněn s jiným, neboť fakticky pokrývá celý časový okamžik předcházející provedení kontroly.

59. Žalobkyně žalovanému dále vytykala nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí, pokud jde o její dřívější námitky, že rukávový filtr není vyjmenovaný stacionární zdroj. Soud žalobkyni musí přisvědčit potud, že žalovaný na příslušné odvolací námitky skutečně jmenovitě nereagoval, nicméně odkázal zde na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, ve kterém se těmito námitkami podrobně zabývala ČIŽP (str. 19 a 21 prvostupňového rozhodnutí).
60. Soud se zcela ztotožnil se závěrem, že z pohledu vymezení vyjmenovaných stacionárních zdrojů znečištění podle přílohy č. 2 zákona o ochraně ovzduší nelze vyčleňovat jednotlivé součásti celé technologie, jež s celkovým provozem přímo souvisí, jako samostatný nevyjmenovaný zdroj znečištění. Na celou technologii je nutné se dívat jako na jeden celek, ostatně takto také byla celá technologie povolena. Předmětná technologie zpracování elektroodpadu je v příloze č. 2 zařazena pod kód 11.4, jenž vymezuje stacionární zdroje, jejichž roční emise těkavých organických látek překračuje 1t. Tyto zdroje, resp. technologie pak nelze z povahy věci dále rozdělovat na samostatné dílčí součásti, neboť tím by byl popřen smysl celé úpravy vyjmenovaných stacionárních zdrojů. Tomu ostatně odpovídá i povinnost provozovatele stanovená v § 17 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně ovzduší, dle níž je provozovatel stacionárního zdroje povinen provozovat stacionární zdroj, jakož i činnosti nebo technologie související s provozem nebo zajištěním provozu stacionárního zdroje, mající vliv na úroveň znečištění, v souladu s podmínkami pro provoz tohoto stacionárního zdroje stanovenými tímto zákonem. Nedílnou součástí vyjmenovaného zdroje jsou přitom nepochybně všechna zařízení, která se samotným provozem (zde zpracováním elektroodpadu) přímo souvisí a také ta zařízení, jež brání úniku znečišťujících látek z provozu do vnějšího ovzduší (zde rukávový filtr F2). Jako nedílná součást celé technologie byl ostatně tento výdech a filtr deklarován i v provozním řádu předloženém se žádostí o povolení provozu stacionárního zdroje, jež soud provedl k důkazu (viz část 2.2.4 provozního řádu 2014).

VII.D K procesním námitkám

61. Dále se soud ještě věnoval námitkám procesního charakteru, jimiž žalobkyně žalovanému vytykala, že prvostupňové rozhodnutí posoudil jen v rozsahu žalobních námitek a že Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

správní orgány ve věci nevedly společné řízení o přestupcích podle zákona o ochraně ovzduší a vodního zákona, přičemž tímto také nezákonné neaplikovaly zásadu absorpce při ukládání sankce. I tyto námitky shledal nedůvodnými.

62. Pokud jde o rozsah odvolacího přezkumu, soud poukazuje na str. 2 napadeného rozhodnutí, podle něhož žalovaný přezkoumal zákonnost prvostupňového rozhodnutí a jemu předcházejícího řízení, věcnou správnost pak posuzoval v rozsahu odvolacích námitek. Ve výroku naopak uvedl, že prvostupňové rozhodnutí přezkoumává plně. Tato tvrzení jsou do jisté míry vnitřně rozporná, nicméně tento rozpor nezakládá nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí – na faktickém rozsahu přezkumu totiž jedno či druhé tvrzení nic nemění. Lze vycházet z toho, že žalovaný přezkoumal prvostupňové rozhodnutí v plném rozsahu ve smyslu § 98 odst. 1 přestupkového zákona, jak uvedl ve výroku svého rozhodnutí. Tvrzení v odůvodnění napadeného rozhodnutí lze pak považovat spíše za nevhodné vyjádření způsobu postupu odvolacího orgánu, jež samo o sobě neznamená, že by žalovaný postupoval v rozporu s § 98 odst. 1 přestupkového zákona. I kdyby tomu tak nebylo a žalovaný by tedy dílčím způsobem pochybil, pokud by nepostupoval zcela v režimu úplné apelace (i ve vztahu ke správnosti věcných závěrů), toto pochybení nemohlo mít žádný dopad na zákonnost napadeného rozhodnutí. Z hlediska zákonnosti totiž žalovaný postup ČIŽP přezkoumával plně a vypořádal se i s podstatou všech odvolacích námitek, resp. odkázal na skutkové závěry ČIŽP, s nimiž se tak výslovně ztotožnil. Kromě toho, žalobkyně nespecifikovala, v čem konkrétně se toto případné formální pochybení žalovaného dotklo jejích práv, k čemuž soud zdůrazňuje, že závěr o vině a trestu je otázkou zákonnosti, nikoli „jen“ věcné správnosti rozhodnutí.
63. Podle § 88 odst. 1 přestupkového zákona pak platí, že *„(p)okud se podezřelý dopustil více přestupků, jejichž skutková podstata se týká porušení právních povinností vyskytujících se ve stejné oblasti veřejné správy, a k jejich projednání je příslušný též správní orgán, projednají se ve společném řízení.“* (zvýraznění doplněno).
64. V nyní projednávané věci není sporu o tom, že na základě téhož skutkového děje, resp. skutkových zjištění byla vedena dvě samostatná řízení, v nichž byly uloženy dvě různé pokuty. Žalobkyně v tomto ohledu předložila rozhodnutí žalovaného, kterým byla žalobkyni uložena pokuta 100 000 Kč za porušení povinností podle vodního zákona. Pokuta byla konkrétně uložena za spáchání přestupku podle § 125g odst. 3 vodního zákona, který byl zjištěn na základě týchž kontrol a šetření jako v nynější věci, přičemž řízení v prvním stupni vedla a pokutu uložila rovněž ČIŽP. Jak se ovšem podává ze shora citovaného ustanovení, pro obligatorní vedení společného řízení o více přestupcích téhož podezřelého nepostačuje jen to, že je k jejich projednání příslušný tentýž orgán, ale je potřeba, aby se jednalo o porušení právních povinností ve stejné oblasti (stejném úseku) veřejné správy.
65. Správní orgány přitom v této souvislosti správně poukázaly na důvodovou zprávu k přestupkovému zákonu, dle níž tento požadavek znamená *„souvislost přestupků ohledně jimi chráněného objektu tak, aby ve společném řízení byly projednávány pouze přestupky vyskytující se v jedné oblasti veřejné správy a nedocházelo tak ke společnému řízení o přestupcích, které by od úředních osob vyžadovalo velmi různorodou odbornost a jejichž věcná souvislost by byla spíše náhodná nebo vůbec žádná. Oblastí veřejné správy je určitý souhrn právních norem, které regulují množinu právních vztahů majících společného jmenovatele. Tím lze v tomto kontextu rozumět shodný nebo obdobný veřejný zájem. Nejedná se však o veřejný zájem vyjádřený obecně, například ochrana životního prostředí. Veřejný zájem je třeba v tomto* Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

kontextu definovat ve vztahu ke skutkovým podstatám přestupků jako druhový nebo skupinový objekt přestupků. Tím se i obsah použité obecné formulace zúží zpravidla na okruh přestupků, jejichž skutkové podstaty jsou upraveny jedním zákonem případně více právními předpisy upravujícími oblast veřejné správy ve výše uvedeném smyslu.“ (shodně viz BOHADLO, D. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Komentáře (Wolters Kluwer ČR), komentář k § 88). Stejnou oblastí veřejné správy se tedy rozumí oblast veřejné správy stanovená jednotlivými zvláštními zákony, chránícími určité veřejné zájmy – v tomto případě zákonem o ochraně ovzduší na straně jedné a vodním zákonem na straně druhé –, nikoli celá oblast práva životního prostředí.

66. V případě žalobkyně lze tedy uzavřít, že se zde jednalo o dvě různé oblasti veřejné správy a správní orgány tudíž nepochybily, pokud o přestupcích žalobkyně nevedly společné řízení a nijak nezohlednily zásadu absorpce. Na uvedeném pak nemohla nic změnit ani žalobkyní připomínaná věc společnosti Kronospan, již byla ČIŽP uložena jediná pokuta za naplnění skutkových podstat přestupků chránících různé veřejné zájmy v oblasti životního prostředí. Soud ze správního spisu zjistil, že se jedná o rozhodnutí ČIŽP ze dne 30. 12. 2019, č. j. ČIŽP/46/2019/9841, v němž byla uložena pokuta za přestupek podle jediného právního předpisu – zákona o integrované prevenci, a to konkrétně za provoz v rozporu s integrovaným povolením. V takovém případě ovšem dává smysl vést jediné řízení, neboť jde o pochybení podle jednoho právního předpisu, který ve stanovených případech sdružuje (integruje) ochranu dílčích zájmů pod jeden právní předpis; takřkajíc pod „jednu střechu“. V případě žalobkyně s tím všem právní úprava nepočítá. Bez dalšího přitom nelze mít za to, že by žalobkyně byla diskriminována z důvodu, že sama integrovaným povolením nedisponuje. Také v případě přestupků podle zákona o integrované prevenci je totiž nepochybně nutné zohledňovat veškeré okolnosti případu (každá pokuta musí být posuzována individuálně). Je tedy nutné přihlédnout např. i k povaze provozu účastníka řízení, povaze konkrétního pochybení, rozsahu ohrožení či poškození životního prostředí a celé řadě dalších skutečností. Přihlédnout je samozřejmě třeba i k možnému souběhu přestupků jako přitěžující okolnosti. Obecně proto nelze říci, že by snad ukládání dvou samostatných pokut dle zvláštních složkových zákonů bylo *a priori* přísnější, než ukládání úhrnné pokuty podle zákona o integrované prevenci.

VII.E K dalším přestupkům

67. Soud dále přistoupil k posouzení námitek brojících proti dalším přestupkům, jichž se měla žalobkyně dopustit a pro něž nejsou rozhodné závěry zpochybňující průkaznost rozboru složení odebraných vzorků. Pokud se týče **výměny hermetické membrány za magnetické klapky**, tj. přestupku spočívajícího v užívání zařízení v rozporu s povolením provozu [§ 17 odst. 3 písm. a) zákona o ochraně ovzduší], je potřeba předeslat, že správní orgány v tomto případě žalobkyni nevytýkaly samotnou výměnu membrány, ale skutečnost, že v důsledku výměny hermetické membrány za otevíratelné klapky (tj. za jinou technologii) mohlo docházet k vypouštění látek do vnějšího ovzduší (vznikl tak další výduch nepředpokládaný povolením provozu, resp. provozním řádem) a taky k tomuto úniku v důsledku nesprávného provozu docházelo.
68. Žalobkyně zde argumentuje tím, že obě technologie jsou funkčně shodné, jelikož u magnetické klapky dojde po výbuchu opět k navracení do původní krycí pozice, pročez nemohlo dojít k rozporu s povolením provozu. Jak ovšem případně poukázala ČIŽP i žalovaný (str. 8 napadeného rozhodnutí), podstata pochybení žalobkyně spočívá primárně v tom, že povolení provozu, resp. provozní řád nepředpokládaly na tomto místě výduch – Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

otevíratelný mechanismus, který by umožňoval únik znečišťujících látek i za běžného provozu (neobstojí tak ani námitka žalobkyně, že se správní orgány náležitě nevěnovaly tomu, zda byl výduch provozován v rozporu s povolením provozu).

69. Provozní řád z roku 2017, který je součástí správního spisu, počítal toliko se dvěma výduchy, jak vyplývá z jeho bodu 6.4 a fotodokumentace výduchů na boku a střeše budovy. Ani jeden z těchto výduchů ovšem není otvorem přímo z primárního drtiče, na kterém byly umístěny magnetické klapky. Jinými slovy řečeno tak z primárního drtiče žádný bezpečnostní výduch být vyveden neměl – počítalo se s jeho hermetickým uzavřením, čemuž odpovídala původně hermetická membrána (běžně neumožňující únik látek do vnějšího ovzduší). Je přitom pravdou, že ve stavebně-technické dokumentaci z roku 2012, konkrétně ve výkresu střechy je předmětný otvor označen jako odfuk z drtiče Kubota, nicméně to nenalezlo žádný odraz ve schváleném provozním řádu.
70. Žalobkyně v této souvislosti namítá, že o otvoru musel Krajský úřad Kraje Vysočina, jako orgán ochrany přírody, vědět z povolovacích procesů dle stavebního zákona. Podle soudu je však nerozhodné, jestli byl otvor vyznačen ve stavebně-technické dokumentaci, pokud nebyl deklarován jako výduch znečišťujících látek v žádosti o povolení provozu, jak soud v rámci dokazování ověřil. Orgán ochrany ovzduší se mohl zabývat jen těmi skutečnostmi, jež mu byly v žádosti předloženy, přičemž z jejího obsahu ani obsahu jejích příloh nevyplývá, že by byl bezpečnostní výduch zamýšlen jako výduch pro vypouštění znečišťujících látek. Soud v této souvislosti k důkazu provedl i žádost o povolení provozu ze dne 17. 7. 2014, jejíž přílohou byl Provozní řád 2014, v němž nebyl předmětný výduch deklarován (k předložení těchto podkladů přitom soud žalobkyni vyzval s ohledem na to, že ta tvrdila, že v řízení o předmětné žádosti byla projektová dokumentace obsahující předmětný výduch předložena). Projektová ani jiná dokumentace zde přiložena není, tudíž v daném řízení na úseku ochrany ovzduší nemohl orgán ochrany ovzduší bez dalšího zkoumat, jestli náhodou deklarován být nemá. Jinými slovy řečeno, výduch zde nebyl deklarován jako prostor k vypouštění látek do ovzduší – mělo jít proto o pevně (hermeticky) uzavřený prostor.
71. Přestože tedy byl odfuk obsažen v projektové dokumentaci, žalobkyně tento otvor v rámci řízení o povolení provozu stacionárního zdroje orgánu ochrany ovzduší nedeklarovala jako výduch, kterým by měly unikat znečišťující látky (stavební dokumentace pak přílohou žádosti nebyla). V této rovině se s argumentací žalobkyně vypořádala již ČIŽP, přičemž ta rovněž případně uvedla, že z předmětné dokumentace nevyplývalo detailní řešení daného otvoru. Žalobkyně argumentovala tím, že dříve orgán ochrany ovzduší celou dokumentaci k dispozici měl (pro účely povolení uvedení zdroje do provozu) a v žádosti o povolení provozu na to bylo rovněž odkazováno. To soud nepochybně, nicméně za rozhodné považuje vymezení výduchů v samotné žádosti – ta tedy sice obecně poukazuje na projektovou dokumentaci, nicméně sama v provozním řádu deklaruje toliko dva výduchy (v tomto směru žádost na dříve předloženou projektovou dokumentaci nijak neodkazovala a výduchy deklarovala zcela nezávislé na projektové dokumentaci).
72. Aniž by žalobkyně daný otvor v řízení o povolení provozu deklarovala jako možný výduch, kterým mohou za běžného provozu unikat znečišťující látky do vnějšího ovzduší (jednoznačně deklarovala jen dva výduchy na boku a střeše budovy – viz výše), mohl orgán ochrany ovzduší jen stěží daný otvor brát jako další výduch a stanovit případné bližší podmínky jeho technologie a provozu. Je jistě pravdou, že i v řízení o žádosti musí správní orgán v souladu s § 3 správního řádu zjistit skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

pochybnosti, z vlastní projektové dokumentace ovšem jednoznačně nevyplývá, že by mělo jít o další nedeklarovaný výduch. Nevyplývaly z ní tedy žádné pochybnosti o údajích v žádosti (provozním řádu), aby snad byl orgán ochrany ovzduší povinen žalobkyni vyzvat k odstranění případných nejasností. Termín odfuk ostatně není totéž co výduch: dle soudu obecně představuje otvor, kterým bude vzduch vypouštěn jen nepravidelně, při určité mimořádné události.

73. Nad rámec toho soud dodává, že předmětný otvor ani materiálně takovým výduchem nebyl (měl být hermeticky uzavřen). I kdyby proto soud připustil, že existence bezpečnostního výduchu musela být orgánu ochrany ovzduší zřejmá z jeho úřední činnosti, nemění to nic na tom, že nešlo o výduch, jímž měly být vypouštěny znečišťující látky a jímž se měl orgán ochrany přírody v řízení o povolení provozu zabývat.
74. Z provedeného dokazování ve správním řízení vyplynulo, že magnetické klapky (na rozdíl od dřívější hermetické membrány) naopak umožňovaly vypouštění znečišťujících látek do vnějšího prostředí i v situaci, kdy měly být zavřeny (vlivem magnetické síly se po otevření tlakem výbuchu měly vrátit do původní funkční polohy). To měl žalovaný na mysli tvrzenou „mezipozicí“ magnetických klappek. Předmětné klapky tedy byly provozovány nesprávně, a proto i v rozporu s provozním řádem, který v tomto místě nepředpokládal běžný výduch. ČIŽP přitom ve svém rozhodnutí jednoznačně uvedla (žalovaný pak na její odůvodnění odkázal), že podle provozního řádu byl daný prostor deklarován jako uzavřený. Srozumitelně rovněž vysvětlila, že pokud daný otvor nebyl v provozním řádu deklarován jako běžný výduch, těžko mohly být žalobkyni v povolení provozu stanoveny jakékoliv bližší podmínky provozování a funkčnosti uzavíracího zařízení daného otvoru. K tomu lze dodat, že povolení se vydává na žádost, tudíž předmět povolení vymezuje žadatel, který je pak povinen postupovat v souladu s ním.
75. Nelze přitom tvrdit, že nedošlo k žádné změně okolností z hlediska možného vlivu celého provozu na vypouštění znečišťujících látek do ovzduší. Magnetické klapky totiž prostor otvoru nad primárním drtičem neuzavíraly hermeticky (již z povahy věci šlo o konstrukčně odlišné řešení, jež neznamenal hermetické uzavření prostoru). Jestliže nadto klapky – minimálně ve dvou zjištěných případech – vykazovaly v reálném provozu nedostatky, lišily se od původní hermetické membrány, jež žádný únik neumožňovala (po výbuchu v drtiči musela být vyměněna), i funkčně. Kromě dvou zjištěných případů nesprávné funkce klappek pak toto vyplývá i z přítomnosti sedimentace prachu kolem předmětného otvoru a na hlavici jeho vyústění [bez ohledu na přesné složení prachu (množství těžkých kovů) či možnost jeho kontaminace nelze zpochybňovat, že viditelné nánosy prachu musely převážně pocházet právě z bezpečnostního výduchu].
76. Bylo proto na žalobkyni, aby prostřednictvím změny povolení provozu (změny provozního řádu) deklarovala další možný výduch, pro který by pak orgán ochrany ovzduší případně stanovil bližší podmínky ve smyslu § 12 odst. 4 písm. d), e) resp. f) zákona o ochraně ovzduší. V takovém případě tedy dané okolnosti nepochybně byly relevantní pro stanovení podmínek provozu, jak předpokládá § 13 odst. 2 zákona o ochraně ovzduší.
77. I kdyby však soud připustil, že v ideálním případě je funkčnost hermetické membrány a magnetických klappek shodná, skutkové okolnosti projednávaného případu ukazují, že klapky svou funkci neplnily správně, o čemž svědčí i sedimenty prachu a skutečnost, že klapky nebyly uzavřeny ani při jedné ze dvou neohlášených kontrol. Ani způsob sledování

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

funkčnosti klapky, nastavený žalobkyní, přitom podle všeho neumožňoval nedostatky řádně odhalit – žalovaný k tomu v napadeném rozhodnutí vysvětlil, že kamerové sledování klapky bylo uvedeno do funkčního stavu až v průběhu kontroly, kdy při šetřeních dne 6. a 20. 11. 2018 byla kamera umístěna na hřebeni střechy a neumožňovala tak rozeznat řádnou polohu segmentů klapky. Jakkoli soud k této otázce nevedl žádné další dokazování, přinejmenším ze sedimentace prachu je zřejmé, že klapky nebyly uzavírány po delší dobu.

78. K argumentaci, že klapky zůstávaly otevřené jen po výbuchu a v době zastavení provozu primárního drtiče, pak soud zdůrazňuje, že jak ČIŽP, tak žalovaný vycházeli z toho, že klapky zůstávaly odsunuty z funkční pozice i za běžného provozu, díky čemuž mělo (mohlo) docházet k úniku znečišťujících látek. Soud přitom konstatuje, že z protokolu o kontrole v žádném případě nevyplývá, že by v době zjištění odsunutí klapky dne 6. 11. 2018 byl již dříve zastaven běžný provoz. V protokolu o kontrole se na str. 3 uvádí jen tolik, že na střeše haly se nacházeli dva pracovníci, kteří měli v době odstavení provozu umístit segmenty klapky do funkční pozice. V předešlém odstavci se k tomu ovšem uvádí, že k odstavení primárního drtiče došlo z bezpečnostních důvodů při výstupu (kontrolních pracovníků) na střechu haly. Z toho lze odvodit, že běžný provoz nebyl po výbuchu za účelem nastavení klapky zastavován automaticky, nýbrž že k jeho odstavení došlo v důsledku kontroly na střeše haly (a do této doby normálně probíhal, přestože klapky nebyly umístěny ve funkční poloze). Shodně pak byly klapky shledány v nesprávné poloze i při následném šetření dne 20. 11. 2018. Skutečnost, že otevřeným (či polootevřeným) výduchem unikaly látky do vnějšího ovzduší, ostatně jasně dokládá i množství prachu na výduchu z drtiče a v jeho blízkosti. Nelze proto tvrdit, že v důsledku zastavení provozu žádné látky z výduchu neunikaly. Tato skutečnost je přitom relevantní i v situaci, kdy žalobkyni nebyl primárně vytýkán únik látek (překročení limitů ve vztahu ke znečištění ovzduší), ale rozpor s povolením provozu. Již jen pro úplnost pak soud dodává, že správní orgány v této souvislosti nijak nepochybily, pokud neměřily kvalitu ovzduší v okolí provozu žalobkyně, jelikož to nebylo podstatou zjištěných pochybení. Žalobkyni totiž nebylo vytýkáno překročení jakýkoliv limitů pro vypouštění látek do ovzduší, nebo obecně vypouštění velkého množství těžkých kovů, prostá argumentace znečištěním ovzduší se opírala o zjištěné množství prachových částic v zařízení žalobkyně, přičemž ta je jednoznačně doložena porízenou fotodokumentací.
79. Závěry správních orgánů ob stojí i ohledně přestupku spočívajícím v **odsávání vzdušiny z primárního drtiče**. Jedná se o výduch z boční strany budovy, zachycený na fotografiích č. 4 a 5 v dodatku protokolu o kontrole ze dne 7. 6. 2019. Soud přitom žalobkyni přitakává, že existenci tohoto zařízení ČIŽP žalobkyni vytkla až při šetření dne 1. 3. 2019. Nicméně na dané zařízení mohl ČIŽP upozornit požár, který i jej zasáhl dne 3. 12. 2018, jak v žalobě uvádí i sama žalobkyně. V každém případě dospěla ČIŽP k závěru, že vnitřní prostor kobky byl do dne požáru odsáván vzduchotechnickou jednotkou s vypouštěním odsáté vzdušiny do vnějšího ovzduší, aniž by byl takový výduch součástí povolení provozu, resp. popsán v provozním řádu.
80. Soud přitom podotýká, že o existenci tohoto zařízení (vzduchotechniky) nemůže být pochyb – bylo vyznačeno ve stavební dokumentaci, jak ostatně potvrzuje i žalobkyně, a je zachyceno na popsané fotodokumentaci. Zároveň ovšem vyústění daného zařízení, jež z povahy věci představovalo propojení mezi prostorem kobky primárního drtiče a vnějším ovzduším, nebylo jako výduch deklarováno v povolení provozu ani provozním řádu. Nelze proto přisvědčit argumentaci, že pokud bylo znázorněno ve stavební dokumentaci, Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

nelze existenci vyústění považovat za rozpornou s povolením provozu. Pakliže existuje vyústění vzduchotechniky, se kterým povolení, resp. provozní řád nepočítají, nelze tvrdit, že takové vyústění je z pohledu zákona o ochraně ovzduší provozováno legálně. Soud přitom dokazováním ověřil, že ani v žádosti o povolení provozu ani v jejích přílohách (zejména v provozním řádu 2014) nebyla uvedena informace o výduchu vzduchotechnického zařízení (odsávání) z prostoru kobky primárního drtiče (nebyla zde předložena projektová dokumentace ani jiný podklad, z něhož by existence takového výduchu mohla vyplývat). V provozním řádu jsou uvedeny dva výduchy, jeden na boku budovy (vnější filtr) z prvotního drcení a dále výduch vnitřního filtru z druhého stupně drcení na střechu (viz foto a plánek v části 2.2.13 a 2.3). Ani jeden z těchto výduchů ovšem nepředstavuje výduch vzduchotechniky z odsávání kobky drtiče, neboť neodpovídají umístění drtiče – deklarovaný výduch na střechu je jednoznačně umístěn na jiné hale (hale H3, zatímco drtič je zakreslen v hale H4). Výduchu vzduchotechniky naopak odpovídá výduch je zachycen na fotografii č. 4, jež tvoří přílohu dodatku kontrolního protokolu ze dne 7. 6. 2019, jenž ovšem žalobkyní deklarován nebyl.

81. K námitce, že nebylo nijak prokázáno, jestli a kdy byla vzdušina vypouštěna, ani zda byla vypouštěna vzdušina obsahující prach, se pak již vyjádřila ČIŽP na str. 21 prvostupňového rozhodnutí. Uvedla, že obsahem odsáté vzdušiny vypouštěné do okolního prostředí byla vzdušina vznikající ve vnitřním prostoru kobky primárního drtiče, tj. obsahující tuhé znečišťující látky, přičemž způsob jeho provozu je jasně deklarován v dokumentaci předložené žalobkyní, a to až do požáru v roce 2018. ČIŽP přitom připustila, že kvantifikovat rozsah provozu zpětně nelze, nicméně existenci a provoz tohoto zařízení nevyvrací ani žalobkyně. Takové zdůvodnění považuje soud za dostatečně srozumitelné a logické. Pokud měla vzduchotechnika odsávat vnitřní prostor kobky primárního drtiče, musela odsávaná vzdušina z povahy věci obsahovat látky nacházející se v příslušném prostoru drtiče, tedy i znečišťující látky v podobě prachu. To odpovídá charakteru materiálu zpracovávaného v drtiči (drobná elektrická zařízení), přičemž na uvedeném nic nemění shora uvedené pochybnosti o samotném složení odebraného prachu.
82. Přesná kvantifikace provozu, tj. rozsah odsávaného prachu či jeho složení pak již zpětně nebyla možná, jak správně poznamenala ČIŽP, nicméně žalobkyni nebylo vytýkáno vypouštění konkrétních škodlivých látek či snad přesného množství prachu, ale byl ji vytýkán rozpor s povolením provozu (provozním řádem). Pro závěr o naplnění skutkové podstaty přestupku (její formální stránky) tak není rozhodné, kolik prachu a jakého složení bylo vypouštěno, ale že zde existovala vzduchotechnika odsávající prostor kobky primárního drtiče, jejíž výduch nebyl součástí provozního řádu. Skutečnost, že žalobkyně v rámci povolování provozu předmětný výduch nedeklarovala, potvrzuje i její vyjádření během přestupkového řízení, kdy při ústním jednání dne 4. 12. 2019 uvedla, že výduch původně při povolování provozu nebyl uveden v odborném posudku. O samotném provozu primárního drtiče nemůže být přitom jakýchkoliv pochyb, kdy záznamy o něm existují i v předložené dokumentaci vedené zaměstnanci žalobkyně. Jakkoli by přitom bylo jistě žádoucí, aby se k těmto námitkám (jejich podstatě) přímo vyjádřil i žalovaný, odkaz na odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, pokud se s jeho závěry zcela ztotožnil, nemůže bez dalšího založit nezákonnost napadeného rozhodnutí (viz výše).
83. Pokud jde o časové vymezení skutku, to bylo ohraničeno dnem uvedení zařízení do provozu (dne 27. 11. 2013) a dnem požáru v provozovně žalobkyně (dne 3. 12. 2018). Jednalo se tak o trvající delikt spočívající v udržování protiprávního stavu – provozu Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

celého zařízení v rozporu s jeho povolením, přičemž takové časové období je vymezeno dostatečně určitě, jakkoli je postaveno na nepřímých důkazech (provozu drtiče). ČIŽP zde přitom zjevně vycházela z toho, že vzduchotechnika i její vyústění byly součástí provozu žalobkyně od samého počátku. To ostatně žalobkyně potvrzuje námitkou odvolávající se na obsah stavební dokumentace z roku 2012. Přestože tedy ČIŽP neprováděla pravidelné kontroly provozu od roku 2013 (přinejmenším z nich v nynějším řízení nevycházela), nelze rozumně tvrdit, že nemohla vůbec uzavřít, že vzduchotechnika byla součástí provozu od jeho počátku. Rovněž v této souvislosti je přitom pro závěr o spáchání předmětného přestupku a vymezení skutku nerozhodné, kolik prachu a jakého složení za celou dobu provozu vzduchotechnika odsála a vypustila do vnějšího ovzduší, ale skutečnost, že byla součástí celého provozu, aniž by byla uvedena v jeho povolení. V daném případě tak nejde o problém jednotlivých případů nedovoleného vypouštění znečišťujících látek, které by bylo případně nutné náležitě zdokumentovat, ale o kontinuální stav provozování stacionárního zdroje v rozporu s povolením a provozním řádem.

84. Nedůvodnými soud shledal i žalobní námitky brojící proti závěru o spáchání přestupku spočívajícího v **provozování linky na jemné drcení plastů bez patřičného povolení**. O existenci této linky není ve věci sporu, žalobkyně ji ostatně nijak nezpochybňuje, namítá však, že se jednalo o legitimní zkušební provoz a že vycházela z úředního stanoviska Magistrátu města Jihlavy. Soudu však není jasné, z čeho žalobkyně dovozovala možnost zkušební provozu nové linky bez patřičného úředního povolení na úseku ochrany ovzduší. Takové úřední povolení, resp. změnu dosavadního povolení k provozu na celé zařízení přitom žalobkyně nepochybně potřebovala. Předmětná linka není samostatným zařízením (zdrojem znečištění), ale je součástí celého výrobního procesu – zpracovatelského zařízení žalobkyně, které je vyjmenovaným zdrojem znečištění podle přílohy č. 2 zákona o ochraně ovzduší (jedná se o jednu technologii na zpracování elektroodpadu, povolenou rozhodnutím z roku 2014, jejíž součástí se později stala i linka na jemné drcení plastů, která dle dodatku ke kontrolnímu protokolu ze dne 7. 6. 2019 slouží ke zvýšení separační účinnosti celého zařízení – z ničeho nevyplývá, že by mělo jít o samostatný a nezávislý provoz). V tomto ohledu se s argumentací žalobkyně vypořádal i žalovaný, resp. ČIŽP.
85. Neobstojí ani tvrzení žalobkyně, že s ohledem na § 2 písm. e) zákona o ochraně ovzduší není linka stacionárním zdrojem, neboť šlo o stacionární technickou jednotku ve zkušebním procesu (citované ustanovení říká, že stacionárním zdrojem není jednotka používaná pouze k výzkumu, vývoji nebo zkoušení nových výrobků a procesů). Zkoušením nových výrobků a procesů je s ohledem na textaci příslušného ustanovení nutné rozumět pouze zkoušení v rámci výzkumu a vývoje, nikoli zkušební provoz určité technologie, jež je vytvořena k průmyslovému použití – v takovém případě nejde o jednotku používanou *pouze* ke zkoušení nové technologie (zkušební vývojovou linku), ale jedná se o prověření technologie za účelem standardního provozu (viz též Bejčková, P. *Zákon o ochraně ovzduší: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. komentář k § 2).
86. Jak již přitom soud zdůraznil výše, vyjmenovaný stacionární zdroj je nutné provozovat jen na základě povolení provozu a v souladu s ním [§ 17 odst. 3 písm. a) citovaného zákona]. K tomu je nutné zopakovat, že podle § 17 odst. 1 písm. a) zákona o ochraně ovzduší je provozovatel stacionárního zdroje povinen v souladu s podmínkami pro provoz stacionárního zdroje provozovat stacionární zdroj, jakož i činnosti nebo technologie související s provozem nebo zajištěním provozu tohoto stacionárního zdroje. To znamená, Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

že v souladu s povolením k provozu musí být i jednotlivé součásti povoleného zařízení, které ovlivňují možné vypouštění znečišťujících látek do vnějšího ovzduší. To je podle zjištění správních orgánů i případ předmětné drtící linky, jež ovšem byla provozována bez jakékoliv změny dosavadního povolení k provozu.

87. Zákon o ochraně ovzduší přitom neupravuje jakýsi předběžný či zkušební provoz, který by měl předcházet vydání (změně) povolení provozu podle § 11 odst. 2 písm. d) zákona o ochraně ovzduší. S pojmem zkušebního provozu pracuje jen ve vztahu ke zkušebnímu provozu podle stavebního zákona, jemuž však musí předcházet vydání povolení provozu (jeho změny) podle zákona o ochraně ovzduší. To lze jednoznačně dovodit jak z § 12 odst. 4 písm. k) zákona o ochraně ovzduší, jež uvádí, že povolení provozu stanoví případné zvláštní podmínky pro zkušební provoz dle stavebního zákona, a zejména pak z § 12 odst. 6 věta třetí téhož zákona ve znění účinném od 1. 1. 2018, dle něhož nelze bez povolení provozu vydat povolení k předčasnému užívání stavby, povolení zkušebního provozu nebo kolaudační souhlas podle stavebního zákona.
88. Žalobkyní předložené závazné stanovisko Magistrátu města Jihlavy ze dne 15. 8. 2018, č. j. MMJ/OŽP/102804/2018, jí nemohlo v tomto směru žádným způsobem založit legitimní očekávání, že je snad oprávněna zahájit zkušební provoz linky. Jednalo se se totiž o stanovisko orgánu odpadového hospodářství k umístění a povolení předmětné stavby, nikoli potvrzení toho, že je žalobkyně oprávněna linku provozovat z hlediska všech zvláštních předpisů. V podrobnostech soud odkazuje na vypořádání této námitky ze strany správních orgánů. Obdobně irelevantní je též vydání kolaudačního souhlasu na stavbu linky ze dne 29. 1. 2020. Kolaudační souhlas sice potvrzuje provedení stavby v souladu se stavebním povolením a možnost jejího užívání, nevypovídá však nic o možnosti provozování linky z pohledu zákona o ochraně ovzduší.
89. Soud se dále věnoval námitkám spojeným s přestupkem podle § 25 odst. 1 písm. f) zákona o ochraně ovzduší. Ten správní orgány shledávaly v **neprovádění revize ventilů Hoebiger a včasném neprovedení revize magnetických klapek ve výrobcem stanoveném termínu**. Soud v první řadě poukazuje na povinnost provozovatele stacionárního zdroje provozovat stacionární zdroj a související technologie v souladu se zákonem, jakož i podmínkami stanovenými výrobcem či dodavatelem zařízení [již citovaný § 17 odst. 1 písm. a) zákona]. Zákon tedy předpokládá, že provozovatel se musí řídit pokyny výrobce (dodavatele) zařízení, vztahujícími se k jeho provozu. S jejich nedodržováním pak v případě vyjmenovaných stacionárních zdrojů dle přílohy č. 2 spojuje naplnění skutkové podstaty přestupku.
90. Součástí podmínek provozování zařízení jsou pak nepochybně i předpoklady pro provádění revize zařízení, neboť ty zajišťují preventivní kontrolu řádné funkčnosti celého zařízení tak, jak je výrobcem či dodavatelem garantována. Drobné i větší vady funkčnosti zařízení přitom mohou mít dopad i z hlediska ochrany ovzduší, tj. na vypouštění znečišťujících látek do vnějšího ovzduší. Pravidelnými revizemi, jež musí být prováděny stanoveným způsobem a ve stanovených časových intervalech, lze zhoršení funkčnosti odhalit a na základě toho učinit kroky k nápravě. Dodržování podmínek provozu předepsaných výrobcem (zde pokud jde o interval revizí) proto nepochybně chrání i zájem společnosti na ochraně ovzduší. Nelze proto souhlasit se žalobkyní, že daná povinnost chrání jiné zájmy, konkrétně spojené s bezpečností práce, zatímco podle zákona o ochraně ovzduší jejich porušení či ohrožení chránit nelze. Správní orgány se s touto otázkou také dostatečným způsobem vypořádaly, v podrobnostech soud odkazuje na str. 23 Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

prvostupňového rozhodnutí a str. 13 napadeného rozhodnutí (zde ve vztahu k nedodržení časového intervalu revize klappek do července 2018, jelikož revizi provozuschopnosti klappek žalobkyně provedla až 30. 11. 2018). Závěru, že takové jednání nepochybně vykazuje znaky porušení povinností stanovených zákonem o ochraně ovzduší, nemá soud co vytknout. Je přitom nerozhodné, že pozdější revize nezjistila žádné vady, neboť předmětná skutková podstata chrání mj. zájem na prevenci vad zařízení potenciálně ohrožujících ovzduší, nikoli přímo poškození (narušení) tohoto chráněného zájmu.

91. Soud nemůže souhlasit ani s námitkou, že (včasné) neprovedení revizí nemohlo naplnit materiální znak přestupku. I k této námitce, byť v obecnější rovině, se žalovaný vyjádřil, a to na str. 17 – 18 napadeného rozhodnutí. Definoval přitom smysl právní úpravy zákona o ochraně ovzduší se závěrem, že se v daném případě jednalo o společensky škodlivé jednání, jehož nebezpečnost je větší než malá. Rovněž soud se s tímto závěrem ztotožňuje, přičemž zdůrazňuje, že podle ustálené judikatury správních soudů je materiální znak naplněn zásadně vždy, když dojde k naplnění formálních znaků skutkové podstaty, a jeho (ne)naplněním se tak má smysl zabývat pouze v hraničních případech (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 4. 2019, č. j. 6 As 321/2018 - 31). Projednávaná věc však takovým hraničním případem není, resp. žalobkyně netvrdila natolik výjimečné okolnosti, jež by výjimečnost jejího případu dokládaly. Skutečnost, že toto pochybení samo o sobě nepředstavuje extrémně závažný přestupek, který by bezprostředně poškozoval (znečišťoval) vnější ovzduší, neznamená, že by snad nebylo možné o přestupku (tj. nikoli nepatrné škodlivosti jednání) vůbec hovořit.
92. Závažnost tohoto přestupku přitom nelze automaticky poměřovat s výší uložené pokuty, jelikož ta byla uložena i za další (a závažnější) přestupky. Pokud jde o skutečnost, že žalobkyně dle svého tvrzení nedodržela i jinou část pokynů výrobce (aby se v prostoru klapky nezdržovaly žádné osoby), kterou správní orgány ponechaly bez odezvy, soud zdůrazňuje, že správní orgány se vypořádaly s podstatou celé námitky, v tomto směru nebyla tato dílčí poznámka nijak relevantní. Je totiž nutné přihlížet i tomu, zda tato povinnost byla rozhodná z hlediska ochrany ovzduší, tj. jak přítomnost zaměstnanců žalobkyně ohrozila funkčnost klappek. Z pohledu soudu jde právě v tomto případě (na rozdíl od stanovení intervalů revizí) o povinnost, jež se primárně vztahuje k bezpečnosti práce.

VIII. Závěr a náklady řízení

93. Vzhledem k tomu, že žaloba byla soudem shledána částečně důvodnou, soud napadené rozhodnutí pro nezákonnost podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zrušil. S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V něm bude žalovaný vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Žalovaný tak především přihlédne k doplnění dokazování, provedenému zdejším soudem, a zohlední jeho výtky, pokud jde o zdůvodnění výše sankce a znění výroku ve vztahu k úniku prachu z netěsnosti rukávového filtru F2. Ve svých úvahách přitom bude vycházet jen z těch skutečností, jež byly v řízení řádně zjištěny a podloženy.
94. Výrok II. o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého má účastník, který měl ve věci úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem. V řízení úspěšná žalobkyně má právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložila, a proto jí soud přiznal náhradu zaplaceného soudního poplatku

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

ve výši 3 000 Kč (nikoli však již soudního poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, s nímž žalobkyně úspěšná nebyla).

95. Důvodně vynaložené náklady dále spočívající v nákladech na právní zastoupení, konkrétně v odměně za 7 úkonů právní služby [§ 11 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů] Za účelné úkony právní služby soud vyhodnotil převzetí zastoupení a podání žaloby (nikoli však již doplnění podkladů ze dne 4. 9. 2020, které se primárně vztahovalo k návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku), podání repliky z 8. 12. 2020, doplnění podkladů a vyjádření ze dne 14. 2. 2022 a účast na jednání dne 13. 12. 2021 a 22. 4. 2022 (ve druhém případě pak jednání přesáhlo délku 2 hodin) v částce 3 100 Kč za jeden úkon [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.]. Celkem se tedy jedná o částku 21 700 Kč, k níž je nutné připočíst náhradu hotových výdajů za sedm úkonů v částce 300 Kč za jeden úkon, celkem 2 100 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Zástupce žalobce je plátcem DPH, proto se částka náhrady nákladů právního zastoupení zvyšuje o příslušnou daň (4 998 Kč) a ty celkově činí 28 798 Kč.
96. Vzhledem k tomu, že soud k důkazu provedl a vycházel i ze znaleckého posudku Ing. Č., je nutné za účelně vynaložený náklad ve smyslu § 60 odst. 1 s. ř. s. považovat i hotové výdaje za pořízení tohoto posudku. Žalobkyně v tomto směru předložila fakturu vystavenou uvedeným znalcem, podle níž jí byla účtována částka 28 000 Kč, kterou uplatnila jako náklad soudního řízení. Za účelně vynaložené náklady lze ovšem v soudním řízení považovat jen částku do výše znaleckého, jež by znalci náleželo v případě ustanovení znalce soudem (srov. Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, s. 486). Odpovídající odměnu znalci je proto nutné vypočítat podle vyhlášky č. 504/2020 Sb., o znalečném. Vzhledem k tomu, že znalec soudu nepředložil (a součástí faktury není) přesné vyúčtování znaleckého, vycházel soud při úvaze o stanovení výše účelně vynaložených nákladů z podkladů soudního spisu a vlastního obsahu znaleckého posudku. Dospěl k závěru, že znalci by náležela paušální odměna za převzetí a obeznámení se s případem včetně seznámení se se spisem ve výši 500 Kč (§ 5 odst. 1 ve spojení s přílohou 1 bod 2 vyhlášky), dále časová odměna ve výši 6 000 Kč [za 16 hodin práce (6 hodin studium všech relevantních podkladů a 10 hodin vyhotovení znaleckého posudku) při hodinové sazbě 375 Kč dle § 2 odst. 1 vyhlášky (odbornou náročnost soud ve věci hodnotí jako střední)] a hotové výdaje ve výši 171 Kč (§ 11 odst. 1 ve spojení s přílohou 2 bodem 1 vyhlášky za tisk 3 výtisků znaleckého posudku o rozsahu 19 stran formátu A4). Celkem se jedná o částku 6 671 Kč.
97. Žalovaný je tedy povinen zaplatit žalobkyni k rukám jejího zástupce celkem 35 469 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 22. dubna 2022

Mgr. Aleš Sabol v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje P. F.